

Universitätsbibliothek Wuppertal

**L. FENE||STELLAE DE MAGI||stratibus, sacerdotijsq[ue]
Roma=||norum libellus**

L. <Fenestrella>

Basileae, 1523

Valerii probi grammatici de literis antiquis opusculum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-810](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-810)

VALERII

PROBI GRAMMATICI
DE LITERIS
ANTIQUISSIMORUM
SCULVM.

St etiã circa prescribens
das, uel paucioribus lite-
ris notãdas uoces studiu
necessariũ, quod partim
pro uolũtate cuiusq; fit,
partim usu publico, &
obseruatione communi.
Nam apud ueteres, cum
usus notarũ nullus esset,

scribendi facultatem maxime in senatu, qui aderant in
scribendo, ut celeriter comprehenderent, quãdam uerba
atq; nomina ex cõmuni consensu primis literis notabãt,
& singulã literã quid significabãt, in promptu erat, qd
nominibus, pronominibus, legibus publicis, pontificũq;
monumẽtis, iurisq; ciuilibus libris etiã nũc manet. Ad quas
notationes publicas accedit etiam studiorũ uoluntas, ut
unusquisq; familiares sibi notas pro uoluntate signaret,
quas comprehẽdere infinitum est. Publice sanẽ tenendã
sunt, quã in monumẽtis plurimis, & historiãrũ libris sa-
crisq; publicis reperiuntur, ut sunt istã.

V A L E R I I P R O B I
D E L I T E R A A.

A

Aug.	Aulus uel ager
al. Augusti.	Augustus uel augur
AA.	† Augusta
A. GELL.	Aulus Gellius, uel AVL. id est Aulus Gellius
AA. uel AVG.	Augustalis
AVR.	Aurelius
AG.	Agit
AC.	Actio
ACON	Actiones
ACON.	Actionem.
ACIN.	Amicus
AM.	Amicus noster
AM.N.	Authoritas
AVT. uel AVTHOR	Aut uel ager
A.	Autem
AT.	Actionem mandat
AN.M	Apud
AP.	Appellat
APP.	Acceperat acceptat
ACC.	Adiutor
ADI.	Adiutor prouincie uel po- tentie, uel populi.
ADI.P	

AD.L.	Ad locum uel ad limites
AD.F.	Ad finem
AD.E.	Ad exactorem, uel ad effectum, uel effectorem.
AB.V.C.	Ab urbe condita.
AED	Aedes.
AAA.F.F.	Aere, argento, auro, flato, feruado, uel flauo feruado, uel foecundo.
A.L.E.	Arbitriū litis extimāda, uel Arbitriū liti extimanda
A.D.P	Ante diem pridie
A.A.L.M	Apud agrum locum momentum
A.P.R.C	Anno post Romam conditam.
AG.	Agrum uel Agrippa
AEDIL.CVR.	Aedilis curulis
AED.PL.	Aedilis plebis
A.P.Q	Auli Publii Quinti.
A.A.	Apud agrum.
APP.	Appius
ANN.uel.AN.	Annis uel annos
ANT.	Ante uel anteor
A.N.	Ante noctem

V A L E R I I P R O B I

A. X.	Annis decem
ANT. T. C.	Ante terminum constitutū
AAA. FF. Qu. Ti.	Auri, argenti, aeris flator s ^{ca} bricæ quirinalis Tiberi.
ADP. uel ADOP.	Adoptiuus.
ACVB. AVGG.	A cubiculo Augustorū.

A D D I T I O A.

ADIAB.	Adiabenicus
A. B.	Alia bona
A. B. V.	A bono uiro
ABS.	Absolutus
AER. COL.	Aere collato
A. L.	Alia lex
AER.	Aerarius
AM. P.	Amabilis persona uel ami- cus principis
A. O.	Alij omnes
AP. IVD.	Apud iudicem.
AEQ. P.	Aequalis uel equestris p ^{so} .
A. TER.	A tergo
A. F.	Auli filius
A. A. V. C.	Anno ab urbe condita
AVGG.	Duo uel plures Augusti
AV.	Aucus

AVREL

AVREL.	Aurelius.
AVR.	Aurum uel Aurelius.
AVG. LIBER.	Augusti libertas, uel liberatus.
A.A.V.	Ambo alterue.
A.F.P.R.	Aptū fide Publij Rutilij.

B

B.	Bonus uel Brutus uel Balbi
BR.	Bonorum. (us.
B.F.	Bona fide uel fortuna. uel Bona filia.
BF.	Beneficium, uel bonū factū uel benefecit.
B.F.C.	Bona fide contractum.
B.M.	Bona memoria.
B. uel B.	Balbius uel Balbus.
B.A.	Bonam actionem.
B.M.	Bene merenti.
B.P.	Bona possessio.
B.M.F.	Bene merenti fecit.
B.M.P.	Bene merenti posuit.
B.P.	Bonum publicum.
B.P.	Bona paterna.
B.F.	Bene fecit.

VALERII PROBY

B.AV.	Bonis auspicijs, uel bonis aibus
B.V.	Bonus uir
B.F.	Bona femina
B.R.P.N.	Bono rei publicæ nato
B.F.P.	Bonæ fidei possessor

ADDITIO B.

B.R.	Bonorum rector
B.C.	Bonis cessit
B.D.	Bonum datum
B.G.	Bona gratia
B.H.	Bonus homo, uel bona here ditaria
B.I.	Bonum iudicium
B.L.	Bona lex
B.I.I.	Bonum iudicis iudicium
B.N.	Bonum nomen, uel bona no stra
B.O.	Bene optime
B.Q.	Bona quesita
B.S.F.	Bene satis fecit
B.T.	Bonorum tutor
BRT. al. BRI- TANIC.	Britanicus
BEN.ME.	Bene meriti uel bene merito

B.V.

Bene uixit

C

C.	Caius, uel cum, uel centum
C.S.	Conſ. lum ſententia
CL.	Claudus
CIPP.	Cippum
CM.	Comis, at comes
CN.	Cneuius, uel Cneus, uel Gne us.
COR.	Cornelius
CAES.	Cæſar
CAES. A. uel. AVG.	Cæſar Auguſtus
CR.	Contractum
C. CR. al. C. CT.	Contrarium contractum
Ɔ	Con
Ɔ.	Caia
ƆO. uel Ɔ.	Controuerſia
CC	Circum
CA	Cauſa
C. M. uel CA. M.	Cauſa mortis, ul' Caius Ma rius
C. R. C.	Cuius rei cauſa
C. R. C. P.	Cuius rei cauſam promittis al' cauſa

VALERII PROBI

COS.	Consul.
COSS.	Consules.
C. LIB.	Caij libertas.
CON.	Consularis.
C.R.	Ciuis Romanus.
COL. uel. CL.	Colonia uel Coloniae
COL.	Coloni uel Collega.
	Collegae uel collegia, uel col
COLL.	legium, al. Coloniae, uel Coloni.
CL.	Conlibertus, al. conliberta.
COIVX. al. CO.	Coniux.
C.E.C.	Coloni eius coloniae
CR.	Creticus
CONS.	Consiliarius.
CN. ARR.	Cneus Arrius.
C.C.	Consiliū cesset, uel coepit
C.C.	Causa cognita
C. V.	Centumuirum
COM. OB.	Comicia obdriaca, uel obm chiaca..
CEN. A.	Censoris arbitratu
COH.	Cohors
COS. DES.	Consul designatus
COSS. DESIG.	Consules designati
C. F.	Caij filius

DE LITERIS ANTIQVIS. 67

CR.	Crispus.
C.T.	Caia liberta
C.T.X.	Cōliberta karissima (for
CVR.	Curionū, curi-rū, uel cur-
CENT.	Centenarium, ul' cēturio
CENTN.	Centuria, uel centurionum
CA. ue! .CAM.	Centuriones
CENS. uel CNS.P.	Camillus
C.L.	Censor p. rptuus, uel pere-
CONLIB.	grinus.
	Caus libertus
	Conlibertus

A D D I T I O C.

CES.	Cespius
CAESS.	Cæsares
CS.	Consi i. rius
CSS.	Consiliarij
C.P.	Ciuis publicus.
CONIV.	Coniux uel coniunxit
C.R.	Caius Rufus
C.V.	Clarissimus uir, uel cōsula-
CEN. AR.	Cēforis arbitrati. (ris
CAR.	Carissimus
C.N.	Caius noster, ul' ciuis noster
CVL.	Cultores

VALERII PROBI

C. D.	Capite diminutus, uel Caius Dacius, al's Drusus
CONTVB.	Contubernalis
C. O.	Ciuitas omnis
CA.	Camillus, uel canis, uel Cato
C. B.	Commune bonum
C. C. C.	Censa ciuium capita
C. H.	Custos heredum
C. F. C.	Clam fugiendi causa
COLLE. FABR.	Collegio fabrorum militiae
M. R.	Raennatis
COER.	Coerauit
CVR. VIAR.	Curator uiarum
COS. II.	Consul iterum
COS. III.	Consul tertium
CON. SEN. ET.	Cōsensu senatus et equestris
EQ. OR. P. Q. R.	ordinis populi; Romani.

D

D.	Diuus
D. uel G.	Diua
DEST.	Destinato
D. PP.	Deo perpetuo
D. P.	Diuus pius, uel dijs pe- natibus.

D.	Denotus uel diutius
D. D.	Deo dicauit
DEC.	Decius
D. D.	Dotis dictio
DD.	Dedicauerunt uel dedicarūt.
D. V.	Denotus uir, uel uester
DOT.	Dotem
D. P.	Dotem petit, uel dijs paternis
D. F.	Dotem fecit, uel doli, uel do- num, uel Decij filius
D. M. uel $\overline{D. M.}$	Dolum malum, uel dubium malum.
D. D. S.	Dijs deabus sacris
D. M.	Domus mortui
D. M.	Dijs manibus
D. M. S.	Dijs manibus sacrum
D. D.	Dijs dantibus
DT.	Duntaxat
DN.	Dominus
DNN.	Dominis
DL.	Delego
DICT.	Dictator
D. Q.	Dijs Quirinalibus
DD. uel D.	Dedicauit
DE.	Defunctus
DIL.	Dilectissimus

VALERII PROBI

DVL.	Dulcissimus
D.Q.R.	De qua re
D.Q.S.	De quo supra
D.C.S.	De consulum sententia
DIG.M.	Dignus memoria
D.PEC.R.	De pecunijs repetundis
D.T.S.P.	Diem tertium, siue perennidinum.
D.V.	Diis uolentibus
D.L.S.	Diis laribus sacrum
DR.	Drusus.
D.N.	Domino nostro
DD.NN.	Dominis nostris
	Datus decreto Decurionum, uel decreto, seu dono Decurionum, uel dono dedit, dicauit, uel dono Decurio dedit.
D.D.D.	
D.D.	Dono dedit
D.D.	Deo domestico
D.M.AE.	Deo magno aeterno
D.D.	Dedit donauit
DIL.S.	Dilectissimus seruus
DEC.DEC.	Decem decani
DEC.DEC.	Decreto decurionum
D.L	Dat laudes

DES.	Designauit
D. D. L. M.	Dono dedit libero munere
D. C. uel CAES.	Diuus Caesar
D. P. S.	Deo posuit sibi
D. L. D. P.	Dijs locum dedit publice
DVC. DVC.	Ducum ductore, uel ductori ductor.
D. IMM. S.	Dijs immortalibus sacrum
D. I. M.	Dijs inferis maledictis
D. D. D. D.	Dignum deo donum donauit al's dicauit.
D. V.	Deuotus Vestæ.
D. AVG. uel. A	Diuo Augusto
D. C. A.	Diuus Caesar Aug.
DOMIC. COS. XIII.	Domitius consul tertiumdeci
LVD. SAEC. F. C	mum, Ludos seculares fa- ciendum curauit.

ADDITIO D.

D. Q.	Diuus questor, uel diiq;
D. G.	Dedit gratis.
D. H.	Donauit, uel dedit heredibus
D. I.	Dijs immortalibus, uel dari iussit.
D. L.	Donauit locum, uel Decii libertus.

V A L E R I I P R O B I

D.O.M.	Deo Optimo Maximo, Dijs omnibus manibus
DATHI.	Dathicus
D.O.	Dijs omnibus uel deo optimo
D.M.F.V.C.	Doli mali fraudisue causa
DP.S.D.L.D.P.	Deposuit sibi dijs locum de- dit publice
DOMIC.COS.IN.	Domicius cōsul in ludos sacra
LV.SAEC.F.C.	lares faciendum curauit
D.	Quingenta
D.D.D.	Dono dedit, dicauit
DED. uel DEDIC.	Dedicata
D.S.P.	De sua pecunia
D.S.P.L.D.	De sua pecunia laribus dant, uel dedit, uel dederunt
D.L.A.P.	Donum libens animo posuit
D.	Decius, Drusus, deuotus, do- mus, dicauit, dedit
D.D.	Decreto Decurionum
DEC.	Decurio
D.F.	Donum fecit, uel dolum fecit, uel Decii filius
D.D.S.	Dijs deabus sacrum
DF.	Defunctus
D.P.R.	De pecuniis repetundis
D.V.	Dies quintus

DRV.	Drusus
D.D.D.	Decreto seu dono decurio- num, uel dono decurio dedit.
D.D.	Dotis datio, uel dotis dictio
DES.	Deignatus
D.E.R.I.C.	De ea re ita curatum, uel con- sultum est.

E

E.	Est.
EE.	Esse
ER.	Erunt, uel erit, uel erarii.
EI.M. uel E ^o .M.	Eiusmodi
E ^o . uel E.	Eius
E.N.	Etiā nunc
EG.	Eger
EPI. uel EP.	Epistola
EP.M.	Epistolas misit
EQ.R.	Eques Romanus
EX.R.	Exactis regibus
EOR.	Eorum
E.F.	Eius fecit
E.F. uel FIL.	Eius filius

V A L E R I I P R O B I

EDIL.CVR. uel ED. Aedilis curulis
CVR.

A D D I T I O E.

E.	Ennius, uel adilis
EQ.P.	Equalis uel equestris persona, uel equus publicus
ER COL.	Aere collato
EDIL.P.	Aedilis plebis
ER.P.	Aere publico
E.B.	Eius bona
E.D.	Eius domus
E.E.	Eius etas
E.H.	Eius haeres
E.L.	Edita lex.
EMP.	Empta

A D D I T I O E.

EQ.	Equestris ordinis, uel equester ordo.
EQ.AVR.	Eques auratus
EX DO. AV.	Ex domo Augusti
EXCVR.	Excursor
EQ.M.SP.POM.	Equitum magister, Spurius Pompeius.
AEDIL.CVR.	Aediles curules

EX.S.C. Ex senatus consulto

EX.S.D. Ex senatus decreto

F

F. uel FIL.	Filius
F. uel F.	Filia
F.FA.	Filius familias
FS.	Fratres
FR.F.	Fratris filius
FOR.	Foris, uel foras
FOR.	Forum, uel sorte, uel fortuna
FR.L.	Forum Liuum
FR.I.	Forum Iulium
F.F.F.	Fortior fortuna fato, uel fortius fortuna fatum
F.M.	Fati munus
F.M.I.	Fati munus impleuit
F.C.	Fidei comissum
F.C.	Fiduciae causa
F.C.	Fraude creditoris
FF.	Fecerunt uel fundauerunt uel fabricauerunt.
FF.	Fabrefactura
F.F.	Fabricari fecerunt
FF.	Fabrefactum

XALENII PROBI

FR.	Fronte
FL.	Flavius
FLAM.uel FL.	Flaminius
FAC.	Facti
	Pro.F. & dicitur digāma,
F.I.	& ponebatur pro V. ut
	SERIVS, p Seruius,
	& IVLGVS, p vulgus
F.V.C.	Fraudisue causa
FAB.	Fabius
F.H.	Filius heres

A D D I T I O F.

F.F.uel FIL.FA.	Filius familias
F.FL.uel FR.F.	Fratris filius
F.E.D.	Factum esse dicitur
FABR.	Fabrius
FAC.C.	Faciendum curauit
F.D.	Fides data, uel fide data
F.E.	Fides eius
F.F.E.	Fiat fides eius
F.I.	Fieri iussit
F.N.	Fides nostra
FR.S.	Forum Sempronianum
FOR.RED.	Fortune reduci
FEBR.uel FEB.	Februarius

F.F.F.	Ferro, flamma, fame, uel Flavius filius fecit
F.F.	Fidem fecit, ul' Flavius fecit
F.N.C.	Fidei nostræ commisit
FVNC.	Functus
FID.	Fides
FAC.	Faciendum uel factum
F.	Fecit
F.C.	Faciendum coærauit, uel cura rauit
FAB. uel FABR.	Faber, uel fabricorum
FOR.	Fortunata, uel forma
F.M.	Fieri mandauit

G

G.	Gaudiū, ul' Genius, ul' genus
GR.	Gratis
GR.	Gerit
GS. al' GG.	Gesserunt
G.R.	Genus regium
G.R.	Genus rerum
GL.	Gloria
GL.P.	Gloria parentum, uel patriæ, uel populi
GL.E.R.	Gloria exercitus Romani

VALERII PROBI

G.S.	Genio sacro, uel sacrum
G. AVG.	Genio Augusti
GL. N. L.	Gloria nominis Latini
GER.	Germanicus
GL. R.	Gloria Romanorum
GL. P. R.	Gloria populi Romani

A D D I T I O G.

G.	Gelius uel Gades uel Gaius
GERMANIC. uel	Germanicus uel Germa-
GER. uel GERM.	nus.
GN.	Gneus
GN. S.	Genio sacrum uel Gnei sacro
GRAC.	Gracchus
GR. D.	Gratis dedit
G. L.	Gaius libertus, uel Gaia li-
	berta
GL. C.	Gloria consulum
GL. VR. RO.	Gloria urbis Romæ.

H

H.	Honor, honos uel honestas
H. V.	Honestus uir
H. V.	Honesta uita
H. M. uel. W.	Honesta mulier

H. F.

H.F.	Honestæ fœmina
H.L.	Honesto loco
H.L.N.	Honesto loco natus
H.	Heres, uel hæredes
H.	Hora
H.B. uel H̄	Hora bona
H.M. uel H̄	Hora mala
H.P. uel H̄	Hora pessima
H.S. uel H̄	Hora secunda, uel sacra
H.H. uel HO.H.	Homo honestus
H.P.	Hic posuit, uel possunt
H.S.	Hæc sit
H.I.	Hæreditario iure
H.F.	Hic fundat uel fundauit
H.M.H.S.	Hoc monumētum hæredes sequuntur (rūt
H.DD.	Hic dedicauit uel dedicaue
H.S.V.F.M.	Hoc sibi uiuēs fieri mādauit
H.L.H.N.S.I. uel C.	Hic locus hæredes non se-
loco H.	quitur

A D D I T I O H.

HR.	Heres uel hæreditas
H.M.AD.H.N.	Hoc monumentum ad hære-
TRAN.	des non transit
H.VI.	Hora sexta, uel horis sex

VALERII PROBI

HS.	Sextertium
HDR.	Hadrianus
H.B.F.	Homo bonæ fidei, uel homo bonus fecit
H.POSS.	Hæres possessor, uel hæreditis possessor.
H.L.D.	Hunc locum donauit, uel dabit
H.M.P.	Hoc memoriæ posuit, uel hoc monumentum posuit
HOS.	Hostis uel hospes
H.R.	Honestæ ratio
H.S.S.	Hic sepulti sunt
H.D.	Hoc uel hic donauit, uel dedit, uel dicauit
HS.	Sestertia
H.M.H.ex.T.nō seq.	Hoc monumentum hæredes ex testamēto nō sequitur
HS.III.M.N.	Sestertia tria milia nummū
H.ex.T.est.	Hæres ex testamento
H.Loc.Hær.non seq.	Hic locus hæredes non sequitur
H.	Hæres aut hæredes in multitudine, uel hic
H.B.M.F.C.	Hæres bene merenti faciendum curauit

H. M. EX. N. recip.	Hoc monumentum extorum non recipit
H. M. D. M. A.	Huic monumento dolus ma- lus abesto
H. M. H. N. S.	Hoc monumentum heredes non sequitur
HS.	Sestertium
H. S.	Heredes sūt, ul' heredes socii

I

I.	In
.I.	Inter
.I.D.	Interdum
.I.A.P.	Intra prouinciam
.I.L.	Intra limitem
.I.C.	Intra circulum
.I.T.C.	Intra tempus constitutum
I.	In, uel Iulius, uel iustus
IMP.	Imperator
IMPP.	Imperatores
I.D.	In dimidio
I.S.D.	In seriis diis
I.D.	Iuris dicendi uel iuri dicēdo
I.P.	In possessione
I.L.S.	In loco sacro

V A L E R I I P R O B I

I. L. R.	In loco religioso
I. L. D.	In loco diuino
I. E.	Iudex esto
I. L. P.	In loco publico
I. S.	Iudicium solui
I. S.	In senatu
I. S. C.	In senatus consulto
I. P.	Iustus possessor
I. F.	In foro
I. F. O. C.	In foro caesaris
I. F. O. P.	In foro pacis uel Palladis
I. F. O. T. R.	In foro Traiani
I. F. O. I. uel. IV.	In foro Iulij
I. F. O. P. O. M. P.	In foro Pompeij
I. F. O. L. I. uel. L.	In foro Liuij, uel Lucij
I. R.	Iure rogauit, uel iure Rom.
I. F. O. F. L. A. M.	In foro Flaminij uel flaminis
HHH. uel IIIII.	Vel Sextum uir uel Sexu
I. F. O. P. R.	In foro pro rostris
I. F. P. R.	In foro pro rostris
I. N. Q.	In iustis nuptijs quesitus
I. D. P.	Iuri dicundo praerit
I. D. C.	Iuris dicendi causa
I. C. E. V.	Iusta causa esse uel eius uide bitur
IIII. V.	Quartum uir

III.V.	Triumuir
I.FO.POP.	In foro Pompilij, al' Popilij.
I.O.M.S.	Ioui optimo maximo sacriſ
I.D.	Inferis dijs
IN.FR.P.VI.	In fronte pedes ſex
IN.AG.P.X.	In agro pedum decem
IVNON.ET.PRO= SERP.	Iunoni & Proſerpinae
IN.F.IN.A.V.L.P.X.	In fronte in agro uerſus, long ge pedum decem

A D D I T I O I.

P	Inter
I.A.	Interea
I.C.	Iulius caſar uſ' intra circuliſ
I.T.	Intra tempus
I.S.S.	Inferius ſcripta ſunt
I.F.B.	In foro boario
I.F.FL.	In foro Flauij
IVD.	Iudicium
I.H.	Iuſtus homo, uel in hoſtens
I.L.	Iure legis, uel iuſta lege
IAN.	Ianuarius
III.V.	Triumuir
X.V.	Decemuir
ID.	Idus

VALERII PROBI

IVR.D.	<i>Iurisdictio</i>
I.P.	<i>Iusta persona</i>
I.V.	<i>Iustus uir</i>
I.O.M.IM.	<i>Ioui optimo max. immortal</i>
IN.FRO.P.VI.LAT.	<i>In fronte pedes sex, latitudine</i>
VII.	<i>vij.</i>
I.SN.R.	<i>In senatu Romano</i>
IM.	<i>Imperator</i>
IN.F.P.	<i>In fronte pedes</i>
IN.FR.P.	
IN.AG.P.	<i>In agro pedes</i>
I.	<i>Vnum uel Iunius uel Iulius</i>
IOVI.SABAZ.	<i>Ioui Sabazio</i>
II.	<i>Iterum & secundus</i>
IVN.	<i>Iunius.IVL. Iulius</i>
II.V.uel. II.VIRI.	<i>Duumuiri</i>
I.P.	<i>Ius pontificium</i>
I.D.	<i>Iudicatum solui</i>

K

K.uel.KL.	<i>Kalende</i>
K.Q.	<i>Kalendæ quintiles</i>
K.I.uel IAN.	<i>Kalendæ Ianuarii</i>
K.S.	<i>Kalendæ sextiles</i>
K.D.	<i>Capite diminutus</i>

DE LITERIS ANTIQVIS. 76

K.C.	Capite census, uel censuum uel cesus
K.C.	Carthago ciuitas
K.P.	Cardo positus
K.T.	Capite tonsus
KAR.	Carthago
K.M.	Cardo maximus
K.F.	Cardo finalis
K.	Castra
K.P.	Castra ponit
K.DD.	Castra dedicamus
K.uel Ka.	Carissima
K.	Caput
K.K.	Calumniæ causa
K.	Cardo

ADDITIO K.

K.N.	Kalendæ nouembres
KAL.	Kalendæ
KAL. IAN.	Kalendis Ianuariis
K.D.	Kalendæ Decembris
K.DD.	Castra dedicata
KAR.	Carissimus

L

L.	Lucius uel Lolius
L.C.	Lucius Catius
	K iij

V ALERII PROBI

L.M.uel $\overline{M}$.	Lucius Murena
LC. S.	Lucrum sacrum
LC.D. uel DIV.	Lucrum diuinum
L. D.	Locum redditum
L.EM.	Locus emptus
L.P.	Locus propitiuſ uſ proprius
L.Q. S.	Locus quo ſupra
LA.C.	Latini Coloni
L.T.	Lucius Tatiuſ uel Titiuſ
L.S.	Laribus ſacrum
L.P.C.R.	Latini priſci ciues Romani
L.D.DD.	Locum diis dedicauit
L.D.D.D.	Locus datus decreto decu- rionum.
L.D.A.B.M.	Locum dedit Auluſ bene- merenti
LG. D.	Legem dat uel dedit
L. AG.	Lex Agraria
L.IV.	Lex Iulia
L.VOC.	Lex Voconia
L.CIN.	Lex Cincia
LIB.	Libertas uel libertuſ
L. L.	Lucij liberti
LEG. X.	Legio decima
L.PVB.	Loco publico
L.PR.	Loco priuato

DE LITERIS ANTIQVIS. 77

L.H.	Locum hunc
L.F.	Lucii filius
L.D.	Locum dedit
L.L.Q.F.	Luciū Luccium Quinti filiū
L.L.L.	Lucii liberti locus, pueritiā significat & quinquaginta

ADDITIO L.

L.V.G.P.	Lucius uetus Gallie procurator.
LG.	Legauit uel legatum. Ludi Apollinis, uel Apollinares
L.A.P.	
L.P.D.	Locus publice datus
LG.D.	Legio decima
E.S.	Liberto suo
LL.SS. uel L.SS.	Libertis suis
L.M.	Locus monumenti
L.P.	Lege punitus
L.Q.S.	Locus quaesitus senatui
L.F.	Lucius Flavius, uel Flaminus, uel Lucii filius.
L.AN.	Lucius Annius, uel quinquaginta annis
L.L.M.M.	Lacerat lacertū Largii Mordax Memmius

V A L E R I I P R O B I

L.A.D.	Locus alteri datus
L.B.M.D.	Locum benemerenti dedit, uel donauit
L.E.D.	Lex eius damnatus (na
L.R.	Lege rogatus uel lex Roma
L.V.	Lex uetat uel quinquaginta quinq;
L.F.	Lucij filius
L.	Quinquaginta
LVD.	Ludus uel ludi
LVD.SEC.	Ludi seculares
LVD.SEC.FAC.C.	Ludos seculares faciendum, uel faciundos curauit.
LEG.X.	Legionis decimæ
LEG.III.	Legionis tertie
LAT.P.VIII.S.	Latum pedes octo & semis
L.Q.ET.LIB.	Libertisq; & libertabus
L.C.	Latini coloni
L.C.	Lucius Cornelius
L.D.	Legem dat uel locus diuinus
L.P.	Locus populi
L.S.	Locus uel lucus sacer
L.D.DD.	Locum dono dedit
L.PVB.	Lucius Publius
L.H.	Locus heredum, uel locum heredibus

M

M.	Marcus
MAX.	Maximus
MA.	Macuius
MVN.	Municipia uel municeps
M.E.M.	Municeps eius municipij
MAG.EQ.	Magister equitum
M.	Monumentum
MV.uel M.	Mutius
M.F.	Marci filius
M.L.	Marci liberti, uel militis loc
MNF.L.	Manifestus locus. (cus
M.N.	Meo nomine
MV.F.	Mutij filius
W.	Mulier
MS.	Mensibus uel menses
M.POS.uel P.	Mensam posuit
MIL.	Miles
M.C.	Monumentum condidit uel consecrauit
M.MAN.	Marcus Manlius
M.N.	Milia nummum
M.LEP.C.REG.	Marcus Lepidus ciuitatem
INST.	Regij instaurauit

VALERII PROBI

M.R.	Militiæ Rauennatis
M.POP.	Marcus Popilius
M.AEM.	Marcus Aemilius
M.REG.	Militiæ Regiensium

ADDITIO M.

MAG.	Magister uel magistratus
MO.	Monumentum uel moneta
M.P.	Marcus Pacuius
M.C.	Marcus Cicero, uel Cato, uel
C.	Calpurnius
MER.S.	Mercurio sacrum
M.H.	Magnus homo
M.I.	Maximo Ioui
M.R.	Miles Romanus
M.S.P.	Monumentum suum, uel me mori.e su.e posuit
M.B.uel MVL.B.	Mulier bona
M.AVR.	Marcus Aurelius
MM.	Milites
M.X.	Menses decem
M.N.	Meo nomine
MAXX.	Maximi in multitudine
M.N.	Milia nummũm
M.	Mille
Met.	Metius

DE LITERIS ANTIQVIS 79

MAN.	Manius
MIL.	Miles
MILIT.	Miles, uel militauit
M.	Mille, uel miles, uel Mutius, uel Munius, uel moneta
M.L.	Mille quinquaginta

N

N.	Non uel Nonius
N. uel $\bar{N}$.	Noster uel nepos
N.L.	Nominis Latini
N.K.C.	Non calumniæ causa
$\overline{\text{NON}}$.	Nonarium
$\bar{N}$.	Numismatis uel nummus
$\bar{N}$.	Nostro uel Neptuno
N.F.N.	Nobili familia natus.
N.CL.	Nero Claudius
N.G. uel NOB.G.	Nobilis genere
N. MACR.	Nonius Macrinus
N uel $\bar{N}$. uel NEP.	Nepos uel nepotis
NEP.S. uel SAC.	Neptuno sacrum

ADDITIO N.

N. uel NR.CL.	Nero Claudius
NN.PP.	Nostrorum principum

V A L E R I I P R O B I

NEG.	Negotiator
N.L.	Non licet
NOB.	Nobilis, NOBB. nobiles
N.F.C.	Nostrum, uel nostræ fidei cō missum
NQ.	Nunq̄, uel nusquam, uel ne quam
<i>al' Natus</i> N.H.	Notus homo
NAT.	Natalis, uel natalitia, uel na talia
NAV.	Naues, uel nauta.
NVP.	Nuptiæ
NATOR.	Natorum
N.FA.NA.	Nobili familianatus

A D D I T I O N.

NEPTVN	Neptunus, uel Neptunalia
NR.	Nero
NAC.	Nactus
NEP.RED.	Neptuno reduci
N.L.	Non liquet
NON.	Nonis
NV.	Numa
N.	Numerus, uel nomen
NON.AP.	Nonis Aprilis
N.C.C. uel N.K.C.	Non calumniæ causa

O

O. uel OP.	Optimo
OP.	Oportet
O.P.	Optimo principi
OR.	Ornato
O.	Ordo
OB. CIV. SER. uel O.C.S.	Ob ciues seruatos.
O.V.F.	Omnibus uiris fecit
OB. M. E.	Ob merita eius
OB. M. P. 7. C.	Ob merita pietatis & con- cordiæ
OB.	Obiter
O.	Opertum uel mortē subijt
D. M.	Dij's manibus
O. K.	
OR. M. uel M̄.	Ordo militum
ORB. PAR.	Orbati parentes
O. V. D.	Omni uirtuti dedito

A D D I T I O O.

O. M.	Optimus maximus
O. P. F.	Optimo principi fecit, uel patrono uel patruo

VALERII PROBI

OPP.	Oppidum
O.V.F.	Omnia uiuens fecit, uel opti- mo uiuenti fecit.
OP. MAX.	Optimus maximus.
O.P. uel OPT. PRIN.	Optimo principi
O.P.F.	Optimo principi fecit
OB.C.S.	Ob ciues seruatos
OP.	Opiter
O.V.F.	Optimo uiro fecit

P

P.	Publius
POP.	Populus
P.R.	Populus Romanus
P.I.R.	Populum iure rogauit
P.S.	Posuit sibi
PS.	Plebiscitum
PR.	Prætor
PRR.	Prætores
PP.C. uel P.C.	Patres conscripti
P.C.	Pactum conuentum
P.C.	Pecunia constituta
P.P.	Pater patriæ
P.P.P.	Primus pater patriæ
PR.S.	Prætoris sententia

P.R.E.

p. R. H.
opato Romanus 130/14

P.R.E.uel EX.	Post reges exactos
PROC.	Proconsul
PONT.MAX.	Pontifex maximus
PR.VR.	Prætor urbanus
P.H.C.	Publicus honor curandus
PAR.	Parentum
P. $\bar{M}$.	Principi militum
P.	Pupillus
PV.	Pupilla
PR.PER.	Prætor peregrinus
PIENT.	Pientissimus
P.P.	Pater patratus
P.IV.uel I.	Principi inuentutis
PROCOS.	Proconsul
PROCOSS.uel	Proconsules
PROCC.	
PRAE.VIGIL.	Præfectus uigilum
PRAE.VRB.	Præfectus urbis
P.S.F.	Publice sibi fecit
P.F.	Publij filius
P.F.	Pius felix
P.L.	Publij libertus
PRI.KL.uel K.	Pridie Kalendas
P.M.	Pontifex maximus
PRAE.PRAES.	Præfectus præsidii
PATR.	Patritius

V A L E R I I P R O B I

PLAEB. uel PLE.	Plebis
P.S.F.C.	Publicæ saluti faciendū cura rauit, ul' publico, ul' pprio sumptu faciendū curauit
PLEBS. VRB. ET. HON. V.	Plebs urbana & honore usi.
P.P.P.P.E.S.S.S.E. V.V.V.V.V.V.V.	Primus pater patriæ profe ctus est, secū salus sublata
F.F.F.F.	est, Veni uictor ualidus uincēs uires urbis uestre, Ferro fame, flāma, frigore
PACE. P. R.	Pace populo Romano

A D D I T I O P.

P. I. R.	Populus uel Publius irroga
P. A. D. I. G. uel P. D.	Patritiatus dignitas. (uit
POT.	Potestas
PARTH.	Parthicus
P. D.	Publice dedit
PEC.	Peculium uel pecunia
P. uel P. R. I. K.	Pridiæ Kalendas
P. Q.	Postq̄
PROV.	Prouincia
POM.	Pomponius
PRS.	Præses
PRSS.	Præsides

PVB.	Publicus
PICEN.	Piceni
PRON.	Pronepos uel proneptis
PRAEF.	Præfectus
PERT.	Perinax
PRS.P.	Præses provinciæ
PRAEF.VR.	Præfectus urbis
PRINC.IVVENT.	Princeps iuuentutis (tus
P.AEL.AVG.LIB.	Publius Aelius Augusti liber
P.S.F.	Publicæ salutis, uel sibi fecit
P.	Posuit uel pes, uel passus uel Publius
POST.	Posthumius, uel Posthumus
PROPRÆT.	Proprætor
PRID.NON.APR.	Pridie nonas Aprilis
PR.PR.	Proprætor
P.P.HISP.C.	Præses provinciæ Hispaniæ citerioris
PAL.	Palmensi
P.F.	Publice fecit
P.SS.	Plebiscita

Q

Q.
Q. uel QV.

Quintus uel Quintius
Quartus

V A L E R I I P R O B I

Q. M.	Quomodo
Q. A. M. uel A. M.	Quemadmodum
Q. S. S. S.	Quae supra scripta sunt
Q. R. F. E. V.	Quod recte factū esse uidebi
Q. VAESS.	Quaestores (tur
Q. L.	Quinti liberti
Q. VAES.	Quaestor
Q. N. A. N. N.	Quādo neq; ais, neq; negas
Q. B. F.	Quere bonum factum
Q. E. R. E.	Quanti ea res erit
Q. F.	Quinti filius
Q. L. F.	Quinti Lucii filius
Q. uel Q. VINT.	Quintilius

A D D I T I O Q.

Q. B. M. V.	Quae bene mecum uixit
Q. E. R. E. IV. DA.	Quāti ea res erit iudiciū da
Q. VIR.	Quirites (bo
Q. L.	Quinti libertus
Q. M.	Quintus Mutius
Q. B. F.	Quare bene factum

R

R. L. P.	Recte legi possit
R. F. E. D.	Recte factum esse dicitur

DE LITERIS ANTIQVIS. 83

R.F.E.V.	Recte factū esse uidebitur
R.P.	Respublica
RET.P.XX.	Retro pedum uiginti
RVR.	Rura
R.P.C.	Retro pedes centum
R.P.	Romani principes
R.C.	Roma ciuitas
R.R.	Rurum Romanorum
R.REG.	Rurum Regiensium
R.FERRARIN.	Rurum Ferrarinorum
R.D.	Regis domus
R.R.	Rudricibus recolligendis
R.R.R.F.F.F.	Regnum Romæ ruet, ferro fame flamma
R.P.C.	Reipublicæ constitutor
R.N.LON.P.X.	Retro nō lōge pedes decem

A D D I T I O R.

R uel RO.	Roma
RO. uel ROM.	Romani
REG.	Regio
REI.M.	Rei militaris (bus
R.R.	Reiectis rudibus, al' ruderi
R.VE.	Res Veronensis
RG.F.	Regis filius
R.G.C.	Rei gerundæ causa

V A L E R I I P R O B I

R.S.P. Res sua publica
R.V.R. Rursus

S

SP. Spurius
SER. Sergius, uel Seruius
S.C. Senatus consultum
SEX. Sextus
S.D. Sententiã dicit uel dedit
SYL. Sylla, uel Syluius
S.N.L. Socij nominis Latini
S.F.S. Sine fraude sua
S.T.A. Sine tutoris autoritate
S.P.Q.R. Senatus Populusq; Roma-

nis.
S.N.S.Q. Si negat sacramẽto querito
S.S.C. Secundum suam causam
S.L. Sacrorum ludorum, uel sa-

crum ludum
S.S. Sacri scrinij
S.P. Sacri palatij
S. uel Semisue cum dimidio
S.P.D. Salutem plurimam dicit

† al' sãcto S.S.S. † Senio sanctissimo sacrum
Syluano. S.C.F.E. Senatus consultũ factum est

SS.	Sanctissimus
S.	Sacrum, uel sacellum, uel Sulpitius, uel sanctus
S.S.	Somnium somniator
SIC.V.	Sicut uoluit

ADDITIO S.

SEX.P.	Sextus Pompeius
SARM.	Sarmatius
S. uel SN.	Senatus
SATVR.	Saturnus, uel saturnalia
ST.	Sitibus pro litibus, repertū apud Ferētum in ciuitate Hysto
SEPT.	Septimus, uel Septimius
S. uel SEV.	Seuerus
SEV. AVG. ARM.	Seuerus Augustus Armeni
PARTH.	cus Parthicus
S.	Sacrum
ST.	Staius
SER.	Sertor
SAC. SOL. DED.	Sacrum Soli dedicauit pri
PRI. NO. AP. IDIB.	die nonas Aprilis idibus
IANVA.	Ianuarijs
S. D.	Senatus decreto
SCRIB. AEDIL.	Scribæ adlitiō

V A L E R I I P R O B I

S.S. uel SEN. SEN. Sententia senatus
 SS. Sestertius

T

T. Titus
 TI. Tiberius
 T.A. Titus Anius
 T.A. Tutore autore, uel tutoris
 autoritate
 TR. PL. Tribunus plebis
 TVL. Tullius
 TR. M. Tribunus militum
 TR. AER. Tribunus aerarii
 TR. POT. uel. TRIB. Tribunitia potestatis
 POT.
 TR. CEL. Tribunus celerum
 TR. V. MON. Triumuiroi monetales
 TR. V. CAP. Triumuiroi capitales
 T. F. Titi filius
 T. F. I. Testamento fieri iussit
 T. S. F. I. Testamento sibi fieri iussit
 TIB. D. F. M. Tibi dulci filio meo
 T. V. uel TIT. V. Titulo usus
 A D D I T I O T.
 TR. PL. uel P. Tribunus plebis

DE LITERIS ANTIQVIS. 35

TP.B.uel T.B.	Tempus bonum
TM.D.uel DD.	Terminum dicauit, uel dedi cauit
T.C.	Testamento cauetur
TAR.	Tarquinius
TER.	Terentius uel terminus
T.L.	Titus Lixius, uel Titi libera- tus
TR.LEG.II.	Tribunus legionis secundæ
T.P.	Terminum uel titulū posuit
TVT.	Tutela
T.S.F.I.	Testamēto suo fieri iussit
T.	Titus
TI.	Tiberius, uel Titus
TRI.PL.	Tribunus plebis
TR.PL.	
TRI.MIL.	Tribunus militum
TR.MIL.	
TT.	Titi duo, uel plures, uel tes- tamento
TIT.V.	Titus Vespasianus
TRANS.P.A.	Trans Padum amnens

V

V.F.S.ET.S. Viues, uel uiuus fecit sibi

(suis.

VALERII PROBI

V.R.	Vrbs Roma
VRBISAL.	Vrbifalia al' urbs Saluis
VAT.	Vates uel uatum
V.A.	Veterano assignatum
V.FR.uel F.	Vsusfructus
V.F.	Viuens uel uiuus fecit
V.B.A.	Viri boni arbitrato
V.P.R.	Veteri possessori reddi- tum
V.PRAE.	Vir pratorius
V.DICT	Vir dictatorius
V.VRB.	Vir urbanus
VI.VIR.uel VI.VIR.	Sextumuir
V.S.L.M.	Viuens sibi locum monu- menti
V.C.	Quintum consulis
V.S.L.M.	Viuens sibi legauit monu- mentum
V.P.	Viuens posuit
V.D.	Viuens donauit uel dedit
V.S.	Viuens statuit
V.F.	Vale feliciter, uel felice
VX.uel VX.uel VC.	Vxor
V.S.L.M.	Voto soluto, uel solenni libe- ro munere
V.M.M.	Votum merito Minervae

DE LITERIS ANTIQVIS. 86

A D D I T I O V. 90V

V.F.	Vsusfructus, uel uir fortis
VAL.	Valerius
V.B.F.	Vir bonæ fidei
V.E.	Verumetianæ
V.I.	Vir iustus
VRB.C.	Vrbs condita
VIC.	Victor
VICC.	Victores
VIR.VE.uel V.V.	Virgo Vestalis
VIR.	Virgilius uel uirtus
VRB.	Vrbs, uel urbanus
VIN.	Quinto nonas
V.V.	Vina Venus
V.uel VIX.	Vixit
V.F.	Viuens fecit
V.C.	Vir clarus, uel consularis
V.S.L.M.P.	Viuis sibi locum monumen- ti posuit
V.Q.A.L.K.S.	Viginti quinque asses legiti- me condemnati sunt
V.	Quinque
V.V.MAX.	Virgo Vestalis maxima
V.A.XII.M.II.D.III.	Vixit annos xij. menses ij.
H.III.	dies iij. horas iij.
VOL.	Volesus

DE LITERIS ANTIQVIS.

VOP.	Vopiscus
VO.	Volero
VI.S.	Sex & semis
VI.V.	Sextumuir
V.P.	Vir prudens, uir perfectus
V.S.	Vir sacer

X

XV.	Decemuir, uel uiri
X.	Decem
X.	Denarij
XV.VIR.S.F.	Quindecimuir sacris faciunt dis.
XXII.S.	Viginti duo & semis
IXI.	Significat mille uidere in marmore

ROMANO

RVM CIVIVM NOMINA

pronomina, ac cognomina, eorumq; magistratuū, quæ in antiquis descripta codicibus reperiuntur p abbreviationē literarū sunt, ut infra patebit.

Per primum nomen, prænomen intelliges.

Per secundum, proprium nomen.

Per tertium uero agnomen. Idemq; est supra nomen insertum, ut in exemplo,

C. IVLIVS CAESAR.

CN. POMPEIVS MAGNVS.

L. STATIVS DIODORVS.

L. POMPEIVS CORNELIANVS.

Et sic debent poni omnia in eo casu, et proferri, in quo positæ sunt dictiones, ad quas referuntur.

Marcus Imperator Caesar Augustus.

M. CICERO IM. CAES. AVG.

M. CICERONI IMPERATORI.

VALERII PROBI
HIRCIVS ET Imperatores
PANSA IMPP.
SYLVANVS ET Consules Designati.
MVRENA. COSS. DESIG.

ALIAE LI

TERAE EX VALERIO

Probo excerpta.

*Et his similia. Secundum hanc curiarum nomina, tri-
buum, comitorum, sacerdotiorum, potestatum, magi-
stratum, praefectarum, sacrorum ludorum, rerum
urbanarum, rerum militariū, collegiorū, decuriarum,
fastorum, numerorum, mensurarum, iuris ciuilis, & si-
milium caterorum, notationes proprias habent.*

LITERAE

SINGVLARES IN IVRE

ciuili, de legibus, & plebiscitis.

P. I. R. P. Q. I.
Populum Iure Rogauit, Populusq; Iure

S. I. F. P. R. E. A. D. P.
 Suscepit In Foro Pro Rostris Et Ante Diem Pridie. al' sciuit.

E. H. O. L. N. R.

Eius Hac Omnibus Lege Nihilum Rogatur.

S. R. L. E. E. C. Q. N. R. E.
 Si Rem Lex Ex Eius Causa Que Oim Rerū Est

S. N. L.

Socii Nominis Latini.

L. P. C. R.

Latini Prisci Cives Romani.

M. E. M. D. D. E.

Municipibus Eius Municipii Dare Damnās Est.

C. F. C.

Coloni Eius Coloniae.

Q. E. R. F. E. D.

Quod Eius Recte Factum Esse Dicitur

L. I. D. A. C.

Lex Iulia De Adulteriis Coercendis

V. D. P. R. L. †F.

Vnde De Plano Recte Legi Fecit.

† al' P. pos
 sit.

A. A. A. F. F.

Aere Argento Auro Flando Ferundo

I. N. Q. Q. (quæsitos quæsitus.

Iniustus nuptiis quæsitus quæsitus. Alii, Iustus nuncius

VALERII PROBI

S. Q. S. S. E. Q. I. N

Si Quid Sacri sancti Est, Quod iure Non

S. R. E. H. L. N. R.

Sit Rogatum, Eius Hac Lege Nihil Rogatur

V.P.R. Veteri possessori redditum

V.A. Veterano assignatum

V.F. Vfusfructus

S.P.R.R. Senatus populusq; Romanus.

S. C. P.S.

Senatus Consultum Plebiscitum

Q. D. E. R. F. P. D. E.

Quod De Ea Re Fieri Placeret, De Ea

R. V. I. C.

Re Vniuersi Ita Censuerunt.

Q. F. E. I. S. F.

Quod Factum Est In Senatu Ferunt.

D.C.S. De consulum sententia.

S. Q. M. D. E. R. A. P.

Si Quid Me De Ea Re Ad Populū,

P. V. L. O. E. COSS. PR.

Plebem Ve Latu Opus Est, Consules, Praetores,

TR. PL. Q. N. S. Q. E.

at eis. Tribuni Plebis, Qui Nunc Sunt, Quod Eius

V.A.

V. A. P. P. V. F.

Videbitur Ad Populum Plebē uē Ferant
Vel Quod Si Non Tulerint Eos Praetores, Tribuni
Plebis, Qui Deinceps Erunt, Quod Eis Videbitur, Ad
Populum Plebē uē Ferant.

S.F.S. Sine fraude sua.

INACTIO

N I B V S H A E C.

A. T. M. D. O.

Aio Te Mibi Dare Oportere.

Q. N. T. S. Q. P.

Quādo Negas, Te Sacramēto Quinquagenario Prouo

Q. N. A. N. N. (co.

Quando Neque Ais Neque Negas.

E. I. M. C. V.

Ex Iure Manu Consertum Vocauit.

S. N. S. Q.

Si Negat Sacramento Querito.

S. S. C. S. D.

Secundum Suam Causam, Sicuti Dixi,

M

VALERII PROBI

E. T. V.

Ecce Tibi Vindicta.

Q. I. I. T. C.

Quando In Iure Te Conspectio,

P. A. F. A.

Postulo Anne Fias Autor.

T. I. A. V.

at tēpore Teneor Iudicem Arbitrūm Ve

P. V. D.

Postulo Vti DES.

I. D. T. S. P.

In Diem Tertium Siue Perendum

A. L. AE.

Arbitrium Liti Aestimandae

Q. B. F.

Quare Bonum Factum

IN EDI.

CTIS PERPETVIS.

I. D. P. E.

Iuri Dicundō Præ Erit

DE LITERIS ANTIQVIS 90

I.	D.	C.		
Iuris	Dicundi	Causa		
Q.	R.	F.	E.	V.
Quod	Recte	Factum	Esse	Videbitur
V.	B.	A.		
Viri	Boni	Arbitratu		
D.	M.	F.	V.	C.
Doli	Mali	Fraudis	Ve	Causa

I.	D.	I.D.
Iudicium	Dabo.	Iurisdictio.

Q.	S.	S.	S.
Quæ	Supra	Scripta	Sunt

Q.	E.	R.	E.	T.	P.	I.
Quanti	Ea	Res	Erit,	Tantæ	Pecuniæ	Iudiciū
R.	D.	T.	Q.	P.		
Recuperatorium	Dabo,	Testibús	Que	Publice		
DT.	D.	D.	P.	F.		

Duntaxat Decem Denunciandi Potestatē Factā.

N.K.C. Non calumnie causa.

C.C. Consilium cepit, uel causa cognita

F.C. Fraude creditoris, uel fidei commissum,
uel fideicommissum.

C.E.D. Conuictum esse dicitur.

VALERII PROBI

P.C.	Pactum cōuentum, uel pecunia constituta
H.S.	Hoc sic, uel hic sit, uel hora secunda
C.V.	Centum uirum, uel clarissimi uiri
S.T.A.	Sine tutoris autoritate
Q.A.M.	Quemadmodum.
Q.M.	Quomodo, uel quo magis
P.P.L.I.	Pro prædictæ litis iudicijs
I.S.	Iudicatum solui
M.F.P.	Male fidei possessor

Et similia, prout inueniuntur.

DE PON

DERIBVS.

Semis alicuius rei notatur S. uel SS.

As nummus est liberalis notatur per E uel L.

Dispo dius nummus est bilibris, notatur per LL. uel LL.

Sextertius nummus est duarum semis librarum SSS. uel HS

Denarius decem librarum nummus ☉ * X

Limiu
duo pors ten
si iam duo et
S. p. semi si

DE NVMERIS.

Quoniam mentio coepit de numeris, ideo breuiter ostendamus, qua figura quis numerus repræsen

tetur. Nam si omnis numerus simplicissime per figuram
 unitatis representaretur, necesse esset ut denarius per de
 cem unitates representaretur, nouenarius per nouem,
 & sic de alijs. Sed quia hoc pareret fastidium, institutum
 est, ut omnis numerus usq; ad quinarium per figuram uni
 tatis representetur per unum I. Binarius per duo II.
 Quinarus per V. Denarius per X. Et si litera prapo
 natur X literæ, ut sic IX. habebis nouem, si postpona
 tur, habebis undecim XI. L. quinquaginta. C. centis
 D. significat quingenta. M. mille. Et nota quod quali
 bet figura, si imponatur ei linea ex transuerso directâ,
 tot signabit millenarios, quot per se significat unitates,
 ut mille unitates.

I.	Mille significat
V.	Quinque milia
X.	Decem milia
I.	Vnum notat
V.	Quinque
X.	Decem
L.	Quinquaginta
C.	Centum
ss. uel. CC.	Ducenta
D.	Quingenta
M. uel. M.	Mille
I. DD.	Quinq; milia

C.C.I.〇〇.	Decem milia. uel $\overline{\text{X}}$. uel CCI. 〇〇 uel 〇MC. uel IMI.
DMICCC.	Quinquaginta milia. uel $\overline{\text{D}}$.
CCCICCC.	Centū milia. uel C . uel $\overline{\text{T}}$. uel $\overline{\text{CM}}$.
CMC.	Mille milia. uel C q 〇.

F I N I S.

Errata quæ alicuius momenti uide-
bantur, hic subiunximus.

- Folio 2. pro uacabat lege uagabatur. Ibidem pro sens
sit amorem. Dum. &c. lege sensim amota, dū.
Fo. 3. cum quem nos lupū. lege cum enim quem.
Ibidem q̄ opulentissime, lege quam.
Fo. 5. regias affinitates. lege regiæq; affinitatis.
Ibidem præcoluisse. Alij legunt percalluisse.
Ibidem ad in augurandum. adde ascendens.
Fo. 6. deferunt. lege deferretur.
Fo. 7. arborem silicem. quidam legunt silicā, alij felicē.
Ibi. l. festalis est, sine apice sub dio esse, &c. & paulo
post lege, nisi in locis tectis exuisse, ne sub celo &c.
Fo. 8. lege, sæpe rescriptū est. Ibi. per sanctū. l. p̄ senatū.
Fo. 9. Nam exhibiturū, adde, se id pollicebatur.
Ibidem, hominum partem. lege honorum.
Fo. 12. ueniet casta, adde est. Ibi. uectātur. le. uectaretur
Fo. 63. lege, circa perscribendas.